

tuvust rahva majandusliikudest alustest ja soovitati senise rahvaliku lentsõna asemele — „oleme laulnud end rahvaks“ — võtta uus: „linna kasvatades ja harides oleme saanud rahvaks“. Need skeptilised seisukohad ei tarvitse laulupidudele siiski veel tähendada erilist hädaohtu; kui üldine kainenemine hävitabki romantilise tunde paisutuse laulupidude ümbert, siis on neil massiüritusil ometigi veel küllalt laiad võimalused areneda töö demonstratsioonideks.

Kui laulupidude mõte omal ajal meile laenatigi võõrsilt, siis hoolimata sellest on laulupidud kujunenud meie kultuurielus kõige rohkem üldrahvuslikku ilmet kandvaiks ettevõtteiks.

Teatri alal on rahvusliku omapära küsimus suhteliselt palju noorem probleem ja mis puutub eriti repertuaari, siis on see viimase ajani koosnenud peamiselt tõlgitud teostest. Alles viimase paari aasta kestes on eesti laval algupärane edukalt konkureerimas imporditud näitekirjandusega. Ühes rõhupanevaga algupäraste teoste lavastamisele on märgata publikus tugevat huviõusu teatri vastu ja palju aastaid kriisi kütkeis virelnud eesti teatrile on avanenud üldiselt avaramad edasiarenemisvõimalused kui kunagi varem.

Üldiselt püsis 1933. a. meie teatrite hulgas oma avaramate võimaluste ja teatri juhtimises ettevõetud ümberkorralduste tõttu kesksel kohal „Estonia“, seda eriti just sügispoolhooajal. Kevadpoolaasta kunstiliselt kõrgemaiks saavutisiks kujunesid M. Alsberg'i ja O. Hesse kriminaalnäidend „Eeljuurdlus“ H. Parise juhtimisel A. Lauteriga peaosas ja H. Kompuse lavastatud E. Ebermayer'i ja F. Cammerlohr'i „Sularaha“ P. Pinna ja A. Lauteriga silmapaistvamais osades. Sügisel sai eriti menukaks sentimentaalsevõitu Pagnoli teos „Kauged rannad“, kuid kunstiliselt sellest kõrgemale tõusis F. Põldroosi lavastatud E. Rice'i